

ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
« ЦЕНТР ІННОВАЦІЙНИХ МЕДИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАН УКРАЇНИ»
(ДНУ «ЦІМТ НАН України»)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ **«Академічна доброчесність, інтелектуальна** **власність, авторське право »**

Галузь знань	I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
Шифр та назва спеціальності	I2 Медицина
Назва освітньо-наукової програми	Медицина: Хірургія Медицина: Акушерство та гінекологія
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Форма навчання	Денна
Обсяг освітньої компоненти	90 год, 3 кредити ЄКТС Лекції – 22годин Практичні заняття – 28 години Самостійна робота – 40 годин
Підсумковий контроль	Диференційований залік

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Анотація дисципліни

Дисципліна спрямована на підготовку сучасного високопрофесійного фахівця, спроможного самостійно вирізняти в професійному та повсякденному житті об'єкти права та інтелектуальної власності, вміти охороняти свої результати інтелектуальної та наукової діяльності, а у випадку посягання чи порушення права адекватно, в рамках чинного законодавства, захищати свої законні права та інтереси, самостійно та/або шляхом звернення до відповідних компетентних органів. В умовах швидкісного розвитку та модернізації всіх сфер суспільного життя, активно створюються результати інтелектуальної, наукової діяльності. Сучасний фахівець повинен вирізняти одні об'єкти права інтелектуальної власності від інших, знати строки чинності майнових прав на них, вміти правильно та ефективно

охороняти права на об'єкти інтелектуальної власності, не порушувати права інших осіб на результати їх інтелектуальної та наукової діяльності

Мета та завдання дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти теоретичних та практичних навичок, пов'язаних з застосуванням методології наукової діяльності, офіційних баз даних, патентного пошуку, визначення стратегій охорони та набуття прав, використання та захисту об'єктів інтелектуальної власності; засвоєння здобувачами комплексу знань з права інтелектуальної власності, зокрема щодо системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні

Компетентності, формуванню яких сприяє освітня компонента

ЗК1 Здатність до:

- абстрактного мислення, синтезу, аналізу та оцінювання сучасних наукових досягнень, генерування нових знань при вирішенні дослідницьких і практичних завдань;
- проектування і здійснення комплексних досліджень, на основі системного наукового світогляду з використанням основних універсальних методологічних принципів та знань в області історії і філософії науки;
- проведення оцінювання результатів наукових досліджень з використанням знань та умінь у галузі медичної статистики;
- самостійного проведення наукового та патентного пошуку;
- здійснення усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження;
- здатність застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності.

ЗК2 Здатність:

- представляти та обговорювати наукові результати та вести наукову дискусію державною та іноземною мовою в усній та письмовій формі, володіння науковою термінологією;
- здатність до повного розуміння іншомовних наукових текстів із відповідної спеціальності та вільного письмового викладення наукового тексту іноземною мовою.

ЗК3 Здатність ефективно спілкуватися із спеціальною та загальною аудиторіями державною та іноземною мовами, представляти складну інформацію у зручній та зрозумілій спосіб усно і письмово, використовуючи відповідну технічну лексику та методи.

ЗК8 Здатність:

- працювати автономно, критично оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт, планувати та вирішувати завдання

власного професійного та особистісного розвитку;
– до критичного аналізу та креативного синтезу нових ідей на основі логічних аргументів та перевірених фактів;
– генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК9 Дотримання лікарської етики, біоетики та академічної доброчесності, здатність слідувати етичним нормам у професійній діяльності, під час планування та проведення наукових досліджень та діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо.

СК3 Здатність відокремлювати структурні елементи, що складають теоретичну та емпіричну основу системи знань зі спеціальності І2 «Медицина».

СК4 Здатність планувати і здійснювати комплексні оригінальні дослідження, забезпечувати якість досліджень, що виконуються, досягати високих наукових результатів, які створюють нові знання у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у наукових фахових медичних виданнях.

СК5 Здатність володіти сучасними методами наукового дослідження, обирати методи та кінцеві точки дослідження відповідно до цілей та завдань наукового проєкту (дослідження).

СК6 Здатність інтерпретувати результати наукових досліджень, проводити їх коректний аналіз та узагальнення.

СК7 Здатність до впровадження нових знань (наукових даних) в науку, освіту та інші сектори суспільства.

СК8 Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, розуміти англійські наукові тексти за напрямом досліджень.

СК9 Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій діяльності.

СК12 Здатність адекватно застосовувати концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності

Результати навчання

ПРН01 Проводити критичний аналіз, оцінку і синтез нових та складних ідей та на цій основі формулювати робочі гіпотези досліджуваної проблеми, які мають розширювати і поглиблювати стан наукових досліджень в обраній сфері.

ПРН03 Здатність здійснювати інформаційний пошук та роботу з бібліотечними ресурсами, базами даних та он-лайн

ресурсами за обраною тематикою наукового дослідження зі спеціальності І2 «Медицина».

ПРН05 Здатність здійснювати обробку та інтерпретацію отриманих експериментальних і емпіричних даних, використовувати сучасні статистичні методи при обробці наукових даних досліджень з спеціальності І2 «Медицина».

ПРН08 Здатність підготувати та успішно захистити дисертаційну роботу в галузі медицини на основі власних досліджень, а також використовувати (та визнати) результати роботи інших членів наукової групи.

ПРН09 Здатність адекватно і доречно практично користуватися мовою в конкретних ситуаціях (висловлювати свої думки, бажання, наміри, прохання тощо), використовувати для цього як мовні, так і позамовні (міміка, жести, рухи) та інтонаційні засоби виразності мовлення.

ПРН10 Здатність до проведення вербального і невербального спілкування, спостереження, вислуховування, постановки запитань, здатність вести співбесіду з різними групами співрозмовників, проведення і участі в зборах.

ПРН13 Формування системи знань з спеціальності І2 «Медицина», використовуючи унікальні дані, обґрунтовані рішення, нові інтерпретації, інноваційні методи.

ПРН14 Вміння на теоретичному рівні генерувати ідеї, гіпотези наукового дослідження, розробляти доказову базу, визначати закономірності в медицині.

ПРН15 Здатність до формалізації як процесу систематизації та уточнення знань в галузі медицини, виявлення взаємозв'язку її різних елементів, методологічного уточнення різних положень.

ПРН17 Вміння застосовувати знання, отримані та відібрані в ході експериментальних досліджень і практичної діяльності в галузі медицини, для визначення ефективності, систематизації, узагальнення та пояснення.

ПРН18 Приймати обґрунтовані рішення, мотивувати співробітників та рухатися до спільної мети.

ПРН19 Демонструвати безперервний розвиток власного інтелектуального та загальнокультурного рівня, самореалізації, самовдосконалення та професійного росту.

ПРН20 Володіти навичками повної автономності під час реалізації індивідуальних наукових проектів

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва модулю

Зміст модулю

Змістовий модуль 1. Сутність і фундаментальні цінності академічної доброчесності

Тема 1.1. Поняття академічної доброчесності. Фундаментальні цінності академічної доброчесності. Фундаментальні цінності, загальні засади і принципи дотримання академічної доброчесності. Нормативно-правове регулювання та документація з питань академічної доброчесності.

Тема 1.2. Академічна доброчесність як складова підготовки аспірантів. Фактори, що сприяють порушенню академічної доброчесності в науковому середовищі. Значення академічного плагіату у спільноті практичної медицини. Штучний інтелект як додатковий виклик академічній та науковій доброчесності

Змістовий модуль 2. Основи академічного письма. Робота з науковими джерелами

Тема 2.1. Плагіат та його різновиди. Запобігання плагіату. Різновиди плагіату: дослівний, мозаїчний, недостатній парафраз, нецитований переказ, безконтактна цитата. Самоплагіат. Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо).

Тема 2.2. Українські стандарти і правила оформлення посилань і цитувань в освітніх та наукових роботах. Національні стандарти, що відповідають за оформлення бібліографічної інформації в науковій роботі: ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання», ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання», ДСТУ 7152:2020 «Інформація та документація. Видання. оформлення публікацій у журналах і збірниках».

Тема 2.3. Міжнародні стилі цитування та посилань у наукових роботах. Бібліографічні менеджери. Рекомендації з оформлення посилань в наукових роботах за міжнародними стилями: Vancouver style, Harvard Referencing Style, ACS style, IEEE Style, Chicago style: Notes and Bibliography. Можливості бібліографічних менеджерів Zotero, Mendeley, EndNote

Змістовий модуль 3. Інтелектуальна власність та

Тема 3.1. Інтелектуальна власність та сутність авторського права. Становлення системи правової охорони авторського права і суміжних прав в Україні. Законодавство України у сфері

**авторське
право**

інтелектуальної власності.

Тема 3.2. Авторське право, сутність, суб'єкти та об'єкти.

Суб'єкти та об'єкти авторського права. Основні завдання, функції та принципи авторського права. Право інтелектуальної власності.

Тема 3.3. Специфіка авторського права.

Принципи авторського права. Регулятивні, охоронні та превентивні функції авторського права.

Тема 3.4. Зміст та умови авторського права. Немайнові права авторів. Особисті немайнові права авторів.

Становлення та розвиток законодавства з авторського права та суміжних прав.

Тема 3.5. Майнові права авторів. Особисті майнові права авторів.

Джерела авторського права в Україні, елементи авторсько-правових відносин. Співавторство.

Тема 3.6. Порядок здійснення державної реєстрації авторського права і договорів.

Види об'єктів авторського права. Порядок здійснення державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір.

Тема 3.7. Ліцензії Creative Commons.

Призначення ліцензій Creative Commons. Базові права. Використання ліцензій Creative Commons.

Тема 3.8. Особливості реєстрації патенту.

Розроблення та оформлення регламенту пошуку. Систематизація і аналіз патентної та іншої науково-технічної інформації, відібраної в процесі пошуку. Оформлення звіту про патентні дослідження

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
85 – 89	B	добре
75 – 84	C	
70 – 74	D	задовільно
60 – 69	E	

35 – 59

FX

незадовільно з можливістю
повторного складання

1 – 34

F

незадовільно з можливістю
повторного вивчення
дисципліни**ПОЛІТИКА ОПАНУВАННЯ ДИСЦИПЛІНИ**Політика
добročесностіВідповідно до вимог «Положення про академічну
добročесність в ДНУ «ЦІМТ НАН України»<http://cimt.com.ua/wp-content/uploads/2025/07/7.-polozhennja-pro-akademichnu-dobrochesnist-1.pdf>*Засоби оцінювання успішності***Поточне оцінювання**Мінімальна кількість – 40 балів
Максимальна кількість – 60 балів**Підсумковий контроль**Мінімальна кількість – 20 балів
Максимальна кількість – 40 балів

Види робіт	Кількість	Бал (за одиницю)	Всього балів	Диференційований залік	1-40
Робота на практичних заняттях	14	2	28		
Експрес опитування	6	2	12		
Індивідуальні завдання (есе з аналізом публікацій, реферат, презентація, сертифікат онлайн курсу «Академічна добročесність»*)	1	10	10		
Модульна контрольна робота (тестування)	2	5	10		
			60		40
Всього			100		

*<https://prometheus.org.ua/courses-catalog/>

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативно-правова база

1. Закон України «Про вищу освіту» : від 01.07.2014 р. № 1556-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Закон України «Про авторське право і суміжні права» : від 23.12.1993 р. № 3792-XII зі змінами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#n855>

Основна література

1. Бондаренко С.В. Авторське право та суміжні права / С.В. Бондаренко. – К.: Ін-т інтел. власн. і права, 2008. – 288 с.
2. Ходаківський Є.І. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти: навч. посіб. / Є.І. Ходаківський, В.П. Якобчук, І.Л. Литвинчук. – К.: «Центр учбової літератури», 2014. – 276 с.
3. Ястремська О.О. Інтелектуальна власність: навч. посіб. / О.О. Ястремська. Харків: Вид. ХНЕУ, 2013. – 124 с.
4. Васишин, Д. В. Рекомендації зі складання й оформлення списку використаних джерел і літератури : навч.- метод. посіб. / Д. В. Васишин, О. М. Васишин. – Львів : Українська академія друкарства, 2008. – 169 с.
https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000242628&local_base=KPI01
5. Дергачова, В. В. Інтелектуальна власність : навч. посіб. / В. В. Дергачова, С. О. Пермінова ; Міністерство освіти і науки України, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут». – К. : НТУУ «КПІ», 2015. – 415 с.
https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000444291&local_base=KPI01
6. Рекомендації щодо створення, охорони та використання об'єктів права інтелектуальної власності: практичний посібник / Васильєв О.В., Запольський Л.Л., Єременко С.А., Мосов С.П., Савченко О.В., під ред. проф. П.Б. Волянського. Київ: ІДУ НД ЦЗ, 2022. 284 с.

Допоміжна література

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. фонд «Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики» ; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. – К. : Таксон, 2016. – 234 с.
https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000549805&local_base=KPI01
2. Академічна доброчесність в університеті [Електронний ресурс] : [онлайн-курс] / НаУКМА-онлайн ; ГО ЕліБУКР. – ВУМ online. – 2018. – Режим доступу: <https://vumononline.ua/course/academic-integrity-at-the-university/>

3. Академічне письмо: 20 порад щодо написання академічних текстів та представлення результатів дослідження : [презентація] [Електронний ресурс] / Віктор Дроздов ; Ізмаїльський державний гуманітарний університет. – [2019]. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/1IsLV3ZIXN3d4q0OtEm5st1b2BIARka1h/view>
4. Бояр, А. День з професором: Чи є у мене інтелектуальна власність? : [вебінар з докт. екон. наук, проф. Андрієм Бояром] [Відео] / А. Бояр ; Мала академія наук України. – 2020. Груд. – Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=WRIMvp_VjnU
5. Бруй, О. Авторське право та ліцензії Creative Commons : [презентація] [Електронний ресурс] / О. Бруй. – 2021. Режим доступу: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/44855>
6. Кулик, Є. Текстові запозичення, оформлення посилань і цитувань в освітніх та наукових роботах : [презентація] [Електронний ресурс] / Є. Кулик. – 2021. – Режим доступу: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/42134>
7. Кулик, Є. Використання антиплагіатних систем: секрети успіху : [презентація] [Електронний ресурс] / Є. Кулик, А. Сідлярєнко. – 2021. – Режим доступу: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/27452>
8. Міжнародні стилі цитування та посилання в наукових роботах [Електронний ресурс] : методичні рекомендації / автори-укладачі: О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець ; редколегія: В. С. Пашкова, О. В. Воскобойнікова-Гузєва, Я. Є. Сошинська, О. М. Бруй ; Науково-технічна бібліотека ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» ; Українська бібліотечна асоціація. – Електронні текстові дані (1 файл: 278,97 Кбайт). – К. : УБА, 2016. – 117 с. – Назва з екрана. – Режим доступу: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/18681>
9. Основні вимоги до написання наукової статті : методичні рекомендації [Електронний ресурс] / Волинський інститут післядипломної педагогічної освіти ; укладачі: Шевчук Г. З., Гаврилюк Л. І., Гаврилюк Т. В. Луцьк, 2016. – 76 с. – Режим доступу: <http://vippo.org.ua/files/pedposhyk/naukovistat-1557135224.pdf>
10. Бруй, О. Відкрита наука: виклики та перспективи : [презентація] [Електронний ресурс] / О. Бруй. – 2021. – Режим доступу: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/45503>
11. Академічна доброчесність: виклики сучасності: збірник наукових есе учасників дистанційного етапу наукового стажування для освітян (Республіка Польща, Варшава, 15.05.2023 – 23.06.2023 р.) / уклад. Ю. Главчева; Польськоукраїнська фундація «Інститут Міжнародної Академічної та Наукової Співпраці»; Духовна

Академія Університету Кардинала Стефана Вишинського; Фондація ADD. Варшава, 2023. 79 с.

12. COPE Core practices. Code of conduct and best practice guidelines for journal editors [Електронний ресурс]. URL: <https://publicationethics.org/core-practices>. 3. Rabab A.A. Mohammed, Omar M. Shaaban, Dalia G. Mahran et al. Plagiarism in medical scientific research. Journal of Taibah University Medical Sciences. Dec 2015. Vol. 10. Issue 1. P.6-11.

**Інформаційні
ресурси**

1. https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/horizon/guidance/european-code-of-conduct-for-research-integrity_horizon_en.pdf
2. <https://rpr.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/Analitychna-zapyska-akademichnadobrochesnist.pdf>
3. http://fond.sociology.kharkov.ua/images/docs/academ_cult/material.pdf
4. <https://prometheus.org.ua/courses-catalog/>